

Vodič za investitore za projekte u oblasti obnovljivih izvora energije

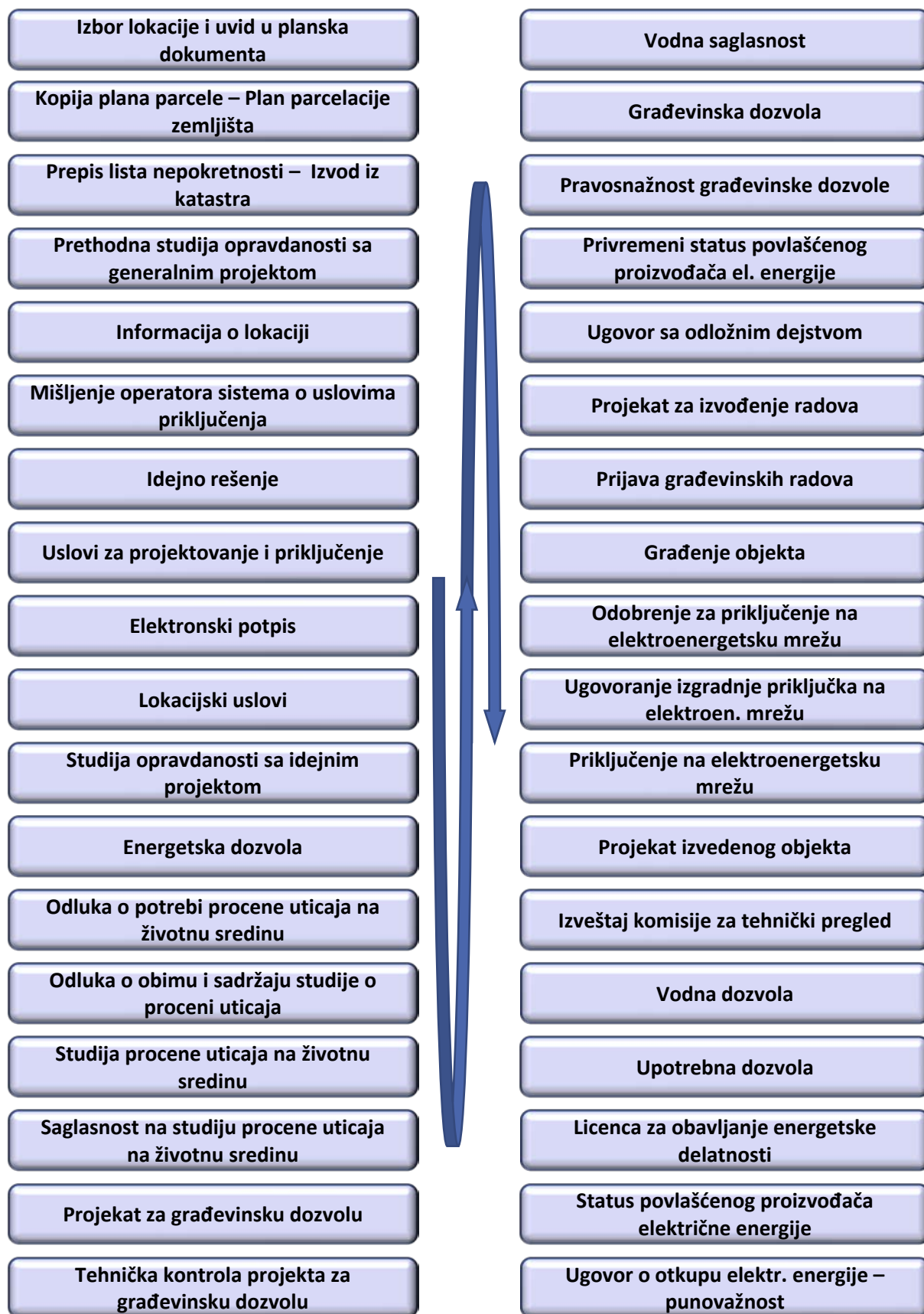
VODIČ ZA INVESTITORE ZA PROJEKTE U OBLASTI OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

Realizacija projekata koji koriste obnovljive izvore energije (OIE) je složen proces koji zahteva pribavljanje niza različitih dokumenata, dozvola, licenci, saglasnosti, mišljenja, koje izdaju nadležni državni organi, kao i pripremu projektne dokumentacije i druge radnje koje investitor treba da preduzme u cilju izgradnje postrojenja. Ministarstvo rudarstva i energetike i Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), u nameri da omoguće investitorima da lakše sagledaju sve neophodne korake na putu od ideje do realizacije elektrane koja proizvodi električnu energiju po povlašćenim uslovima, pripremili su Vodič za investitore za projekte u oblasti OIE (Vodič). Vodič prikazuje redosled neophodnih koraka koje investitor treba da preduzme, odnosno faze procesa kroz koje investitor obavezno mora proći tokom realizacije projekta izgradnje postrojenja na OIE.

Imajući u vidu različite proceduralne zahteve za različite OIE, a zavisno od primenjene tehnologije i instalisane snage, Vodič se prevashodno odnosi na projekte za koje vlada najveće interesovanje među investitorima. To su prvenstveno postrojenja manje snage, i to hidroelektrane, solarne elektrane i biogasne elektrane.

Svaka stranica, osim prve i poslednje, koncipirana je kao opis jednog koraka koji investitor treba da preduzme u procesu izgradnje postrojenja. Drugim rečima, svaka strana predstavlja jedan određeni dokument, odnosno akt, koji investitor ishoduje kao rezultat uspešno obavljenog koraka u realizaciji projekta. Svi koraci su složeni hronološkim redosledom u procesu ishodovanja akata, odnosno progresivnim redom koji omogućava realizaciju projekta bez pozivanja na dokumenta koja prethodno već nisu pribavljena, što investitoru ukazuje na jednosmernu putanju u procesu ishodovanja dokumenata.

Elektronska verzija vodiča je dostupna na internet stranici Ministarstva rudarstva i energetike:
<http://www.mre.gov.rs>

Izbor lokacije i uvid u planska dokumenta

Pojam: Izbor lokacije se radi po slobodnoj volji investitora, a uvidom u planska dokumenta se dobija prva informacija o raspoloživosti lokacije. Uvidom u planska dokumenta investitor proverava da li je u važećim planskim dokumentima na izabranoj lokaciji predviđena izgradnja energetskog objekta.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- U [JLS](#) na čijoj teritoriji se nalazi izabrana lokacija može se dobiti na uvid važeći planski dokument u kome se proverava da li je na toj lokaciji predviđena izgradnja energetskih objekata.
- U većini slučajeva nije potrebno podnositi poseban zahtev, niti se izdaje poseban dokument kao rezultat ove aktivnosti.

Napomena:

- Postrojenja se mogu graditi i na poljoprivrednom zemljištu, uz prethodno pribavljenu saglasnost ministarstva nadležnog za poljoprivredu.
- U slučaju da je lokacija za izgradnju objekta odabrana na šumskom zemljištu, vrši se promena namene šumskog zemljišta pod zakonskim uslovima.
- Od istog organa [JLS](#) može se zatražiti **izvod iz urbanističkog plana ili potvrđeni urbanistički projekat, odnosno akt o urbanističkim uslovima**, ukoliko bude bio potreban za ishodovanje [odluke o obimu i sadržaju studije o proceni uticaja na životnu sredinu](#).

Više informacija: Pogledati internet sajt nadležne [JLS](#)

Kopija plana parcele – Plan parcelacije zemljišta

Pojam: Dokument kojim se proverava da li je na toj lokaciji predviđena izgradnja energetske objekata i neophodan je za pripremu tehničke dokumentacije i dobijanje neophodnih dozvola

Kome i kako se podnosi zahtev:

- U [JLS](#) na čijoj teritoriji se nalazi izabrana lokacija
- Zahtev se podnosi u skladu sa pravilima te [JLS](#)

Rok za rešavanje po zahtevu:

- Opšti rok za rešavanje zahteva u upravnom postupku je 30 dana od dana podnošenja zahteva, ali zavisi i od prakse [JLS](#)

Rok važenja:

- U praksi se za ishodovanje [informacije o lokaciji](#) i drugih dokumenata zahteva da podneta akta ne budu starija od 6 meseci.

Više informacija: Pogledati internet sajt nadležne [JLS](#)

Prepis lista nepokretnosti – Izvod iz katastra nepokretnosti

Pojam: Akt kojim se dokazuje vlasništvo nad zemljištem, a neophodan je za pripremu tehničke dokumentacije i dobijanje [građevinske dozvole](#)

Kome i kako se podnosi zahtev:

- U nadležnoj službi za katastar nepokretnosti na teritoriji [JLS](#) u skladu sa praksom te [JLS](#).
- Na sajtu Republičkog geodetskog zavoda može se pristupiti on-line bazi katastra nepokretnosti i preuzeti prepis (izvod) lista nepokretnosti

Rok za rešavanje po zahtevu:

- 30 dana od dana podnošenja zahteva

Rok važenja:

- U praksi se za ishodovanje [informacije o lokaciji](#) i drugih dokumenata zahteva da podneta akta ne budu starija od 6 meseci.

Više informacija: <http://katastar.rgz.gov.rs/KnWebPublic/>

Prethodna studija opravdanosti sa generalnim projektom

Pojam: Prvi nivo tehničke dokumentacije koji služi za sagledavanje opravdanosti realizacije projekta, a obavezno se radi samo za velike objekte pod specifičnim okolnostima. Prethodna studija opravdanosti sadrži generalni projekat, dok generalni projekat može biti urađen i bez prethodne studije opravdanosti.

Pre početka izrade tehničke dokumentacije za građenje velikih objekta, a koji se finansiraju sredstvima iz budžeta, obavljaju se prethodni radovi na osnovu čijih rezultata se izrađuje prethodna studija opravdanosti i studija opravdanosti.

Za građenje velikih objekta, za koje se na osnovu planskog dokumenta mogu izdati lokacijski uslovi, ne izrađuje se prethodna studija opravdanosti sa generalnim projektom.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Potrebno je angažovati ovlašćenog projektanta, odnosno licenciranu projektantsku kompaniju, koja je u skladu sa ZPI ovlašćena za izradu predmetne tehničke dokumentacije (Projektant)
- Samostalno ili u saradnji sa Projektantom investitor priprema projektni zadatak na osnovu koga će se pripremiti tražena tehnička dokumentacija

Rok važenja: U skladu sa važnošću dokumenata na osnovu kojih se tehnička dokumentacija priprema

Napomena:

- Priprema tehničke dokumentacije može biti proces koji se odvija istovremeno sa pribavljanjem odgovarajućih tehničkih podataka o lokaciji, odvija se u saradnji investitora i Projektanta
- Generalni projekat i prethodna studija opravdanosti za velike objekte podležu reviziji, tj. stručnoj kontroli komisije koju obrazuje ministar, odnosno nadležni organ AP

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Informacija o lokaciji

Pojam: Dokument koji služi za dobijanje podataka o mogućnostima i ograničenjima gradnje na razmatranoj katastarskoj parceli, u skladu sa važećim planskim dokumentom, radi pripreme tehničke dokumentacije i ishodovanja [lokacijskih uslova](#).

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Podnosi se organu nadležnom za izdavanje [lokacijskih uslova](#)⁽¹⁾.
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Kopija plana parcele](#)
 - [Prepis lista nepokretnosti](#)
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, naknade, identifikacija)

Rok za rešavanje po zahtevu: 8 dana od dana podnošenja zahteva

Rok važenja: U skladu sa praksom organa koji izdaje akt, s tim što se u praksi uglavnom zahteva da informacija o lokaciji ne bude starija od 6 meseci.

Napomena:

- (1) Organ nadležan za izdavanje ovog akta je [MG](#), odnosno nadležni organ [AP](#), odnosno nadležni organ [JLS](#), u skladu sa [ZPI](#)
- Prilikom pribavljanja informacije o lokaciji preporučljivo je proveriti da li je za datu lokaciju već izdata informacija o lokaciji za sličan ili neki drugi objekat

Više informacija:

- <http://gradjevinskedozvole.rs/>
- <http://www.vojvodina.gov.rs/>
- Pogledati internet sajt nadležne [JLS](#)

Mišljenje operatora sistema o uslovima i mogućnostima priključenja

Pojam: Izdaje se u cilju pripreme tehničke dokumentacije i konačnog priključenja postrojenja na prenosni odnosno distributivni sistem električne energije

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev se podnosi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije (zavisno od snage postrojenja)
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Kopija plana parcele](#)
 - [Prepis lista nepokretnosti](#)
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugo). Rok za uplatu po predračunu na ime naknade je 30 dana, u cilju nastavka procedure
- Po službenoj dužnosti izrađuje se **Studija operatora sistema** uz odgovarajuću naknadu

Rok za rešavanje po zahtevu: Na osnovu izrađene studije operatora sistema, izdaje se mišljenje u roku od 60 dana

Rok važenja: Jedna godina

Napomena:

- Za energetske objekte, mišljenje se ne pribavlja u okviru objedinjene procedure
- Ovde opisane procedure su prvenstveno u skladu sa praksom operatora distributivnog sistema, dok u slučaju priključenja postrojenja na prenosni sistem procedure mogu biti složenije

Više informacija:

- <http://www.epsdistribucija.rs/>
- <http://www.ems.rs/>

Idejno rešenje

Pojam: Tehnička dokumentacija koja se izrađuje za potrebe pribavljanja lokacijskih uslova, a može biti deo urbanističkog projekta za potrebe urbanističko-arhitektonske razrade lokacije.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Tehničku dokumentaciju za izgradnju objekata može da izrađuje pravno lice (Projektant) upisan u registar privrednih subjekata, a potvrđuje svojim potpisom i pečatom lične licence odgovorni projektant za deo projekta za koji poseduje odgovarajuću licencu. Za velike objekte tehničku dokumentaciju mora da izrađuje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u registar privrednih subjekata za izradu tehničke dokumentacije za tu vrstu objekata i koje ima zaposlena lica sa odgovarajućim uslovima
- Zahtev se podnosi u dogovoru sa Projektantom i dostavlja mu se prethodno pribavljena dokumentacija

Rok važenja: U skladu sa rokom važenja akata na osnovu kojih je pripremljena tehnička dokumentacija

Napomena:

- Priprema tehničke dokumentacije može biti proces koji se odvija istovremeno sa pribavljanjem odgovarajućih tehničkih podataka o lokaciji, a odvija se u saradnji investitora i Projektanta
- Uz idejno rešenje se ne prilažu elaborati i studije, osim za objekte za koje je potrebno izraditi hidrološku studiju. Na osnovu hidrološke studije se kasnije pribavlja mišljenje RHMZ kao sastavni deo vodnih uslova, a koje sve zajedno nadležni organ pribavlja, u ime i za račun investitora, u okviru objedinjene procedure za dobijanje lokacijskih uslova.

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Uslovi za projektovanje i priključenje

Pojam: Aktom o uslovima za projektovanje i priključenje se definiše mogućnost priključenja postrojenja na prenosni odnosno distributivni sistem električne energije, odnosno elektroenergetski i tehnički uslovi potrebni za izradu tehničke dokumentacije, kao i tehnički, projektni i pogonski standardi koje treba da ispune operator prenosnog/distributivnog sistema i objekti korisnika koji se priključuju na prenosni/distributivni sistem.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev se podnosi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije (zavisno od snage postrojenja)
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Mišljenje operatora sistema o uslovima i mogućnostima priključenja](#)
 - [Idejno rešenje](#)
 - [Kopija plana parcele](#)
 - [Prepis lista nepokretnosti](#)
 - U obrascu zahteva propisana je i ostala potrebna dokumentacija koja se prilaže uz zahtev (izvod iz katastra vodova, geografska karta šireg područja i slično)
 - Druga opšta dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugo). Rok za uplatu po predračunu na ime naknade je 30 dana, u cilju nastavka procedure
- Operator prenosnog odnosno distributivnog sistema po službenoj dužnosti priprema **Tehnički izveštaj**, uz odgovarajuću naknadu, a na osnovu koga se utvrđuje da li postoje elektroenergetski i tehnički uslovi za priključenje objekta prema podnetom zahtevu.

Rok za rešavanje po zahtevu: Rok za izdavanje uslova za priključenje je 60 dana.

Rok važenja: Kroz uslove za projektovanje i priključenje je definisan njihov rok važnosti (za distributivni sistem 12 meseci).

Napomena:

- Za elektrane, uslovi za projektovanje i priključenje se ne pribavljaju u okviru objedinjene procedure. Ako postoji potreba da se elektrana priključi kao kupac na elektroenergetski sistem za potrebe opšte potrošnje, tada se pribavljanje uslova za projektovanje i priključenje opšte potrošnje može vršiti kroz objedinjenu proceduru za [lokacijske uslove](#).
- Na akt o uslovima za priključenje ne može se uložiti žalba
- Ovde opisane procedure su prvenstveno u skladu sa praksom operatora distributivnog sistema, dok u slučaju priključenja postrojenja na prenosni sistem procedure mogu biti složenije

Više informacija:

- <http://www.epsdistribucija.rs/>
- <http://www.ems.rs/>

Elektronski potpis – Kvalifikovani elektronski sertifikat za elektronsko potpisivanje dokumenta

Pojam: Preduslov za primenu elektronske objedinjene procedure u skladu sa [ZPI](#) i ishodovanje akata u procesu izgradnje objekta, od 1. januara 2016. godine

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Kvalifikovane elektronske sertifikate u Republici Srbiji izdaju sertifikaciona tela (Pošta, [MUP](#), [PKS](#), i drugi)
- Procedura izdavanja elektronskog potpisa se razlikuje u zavisnosti od sertifikacionog tela, te je prilikom izbora sertifikacionog tela potrebno detaljno pročitati uputstva za izdavanje kvalifikovanog elektronskog sertifikata i čitača, kao i uputstvo za upotrebu.

Više informacija:

- <http://gradjevinskedozvole.rs/tehnicka-uputstva-obavestenje-1741>
- http://www.ca.posta.rs/postupak_izdavanja.htm
- <http://ca.mup.gov.rs/ca-telo-lat.html>
- <http://www.pks.rs/Usluge.aspx?tipUslugeID=2>

Lokacijski uslovi

Pojam: Javna isprava koja sadrži podatke o mogućnostima i ograničenjima gradnje na katastarskoj parceli koja ispunjava uslove za građevinsku parcelu, a sadrži sve uslove za izradu tehničke dokumentacije neophodne za izdavanje [građevinske dozvole](#)

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Lokacijski uslovi se pribavljaju u okviru objedinjene procedure⁽¹⁾ gde se razmena dokumentacije obavlja elektronskim putem.
- Podnosi se [MG](#), odnosno nadležnoj [JLS](#), putem elektronske prijave, preko Sistema Agencije za privredne registre, za šta je potrebno posedovanje [elektronskog potpisa](#) i kreiranje korisničkog naloga na internet sajtu Agencije za privredne registre⁽²⁾
- Uz zahtev se prilaže:
 - [Idejno rešenje](#)
 - [Uslovi za projektovanje i priključenje](#)
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, naknade, identifikacija)
- Nadležni organ u okviru objedinjene procedure po potrebi pribavlja:
 - **Mišljenje republičke organizacije nadležne za hidrometeorološke poslove** (izdaje [RHMZ](#))
 - **Mišljenje javnog vodoprivrednog preduzeća** (izdaje nadležno [JVP](#))
 - **Vodne uslove** (izdaje [nadležni vodoprivredni organ](#))
 - Druga dokumenta koja nisu relevantna za dalje opisane procedure ili dokumenta specifična za pojedine vrste objekata

Rok za rešavanje po zahtevu: U roku od 5 radnih dana od dana pribavljanja svih potrebnih uslova i drugih podataka od nadležnih organa.

Rok važenja: 12 meseci od dana izdavanja ili do isteka važenja građevinske dozvole

Napomena:

- Lokacijski uslovi se izdaju za izgradnju, odnosno dogradnju objekata za koje se izdaje građevinska dozvola, kao i za objekte koji se priključuju na komunalnu i drugu infrastrukturu.
- Prema Zakonu o vodama, vodne uslove može pribaviti i sam investitor⁽³⁾ pre lokacijskih uslova podnoseći direktno zahtev [nadležnom vodoprivrednom organu](#)

Više informacija:

- (1) <http://gradjevinskedozvole.rs/objedinjena-procedura.php>
- (2) <https://ceop.apr.gov.rs/eregistrationportal/>
- (3) <http://www.rdvode.gov.rs/vodna-akta-obraci.php>

Studija opravdanosti sa idejnim projektom

Pojam: Studija opravdanosti se izrađuje po potrebi, da pokaže isplativost izgradnje postrojenja, a njen sastavni deo je idejni projekat koji se može posebno raditi bez studije opravdanosti. Idejni projekat se izrađuje za potrebe izgradnje objekata i izvođenja radova za koje nije potrebna [građevinska dozvola](#) već se izdaje rešenje kojim se odobrava izvođenje radova (po članu 145. [ZPI^{\(1\)}](#)) kao i za [velike objekte](#) finansirane sredstvima budžeta Republike Srbije u skladu sa [ZPI](#).

Idejnim projektom se određuju: namena, položaj, oblik, kapacitet, tehničko-tehnološke i funkcionalne karakteristike objekta, organizacioni elementi objekta i izgled objekta.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Tehničku dokumentaciju za izgradnju objekata može da izrađuje pravno lice (Projektant) upisan u registar privrednih subjekata, a potvrđuje svojim potpisom i pečatom lične licence odgovorni projektant za deo projekta za koji poseduje odgovarajuću licencu. Za [velike objekte](#) tehničku dokumentaciju mora da izrađuje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u registar privrednih subjekata za izradu tehničke dokumentacije za tu vrstu objekata i koje ima zaposlena lica sa odgovarajućim uslovima.
- Zahtev se podnosi u dogovoru sa Projektantom, a dostavlja mu se prethodno pribavljena dokumentacija

Rok važenja: U skladu sa rokom važenja akata na osnovu kojih je pripremljena tehnička dokumentacija

Napomena:

- (1) Manje zahtevni objekti, taksativno navedeni, poput elektrana koje koriste obnovljive izvore energije instalisane snage do 50kW, delovi elektrodistributivne mreže, pojedine tipske trafostanice, tipski toplovodni priključci i slično.
- Studija opravdanosti i idejni projekat za [velike objekte](#) podležu reviziji, tj. stručnoj kontroli komisije koju obrazuje ministar, odnosno nadležni organ [AP](#)

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Energetska dozvola

Pojam: Uslov za pribavljanje građevinske dozvole

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev se podnosi ME na propisanom obrascu sa dokumentacijom:
 - Informacija o lokaciji ili lokacijski uslovi
 - Prethodna studija opravdanosti sa generalnim projektom ili studija opravdanosti sa idejnim projektom;
 - Izveštaj revizione komisije ako generalni tj. idejni projekat podležu reviziji ili overena izjava odgovornog projektanta o primeni tehničkih propisa u pogledu građenja objekta, energetske efikasnosti, priključenja objekta na postojeći energetska sistem, zaštite na radu i bezbednosti ljudi i imovine, kao i protivpožarne zaštite i zaštite životne sredine, ako tehnička dokumentacija ne podleže reviziji u smislu Zakona o planiranju i izgradnji;
 - Potvrda o uplati novčanog depozita na namenski podračun budžeta RS u visini od 0,5% od dinarske vrednosti investicije, bez uračunatog PDV-a ili overen dokument kojim se dokazuje da su uložena sredstva za izgradnju energetskog objekta najmanje u visini navedenog novčanog depozita;
 - Mišljenje operatora sistema o uslovima i mogućnostima priključenja objekta na energetska sistem
 - Vodni uslovi, za one objekte koji koriste vodu kao prirodni resurs
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija)

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja zahteva.

Rok važenja:

- 3 godine od dana pravnosnažnosti
- Može se produžiti samo jednom, maksimalno 1 godinu (zahtev za produženje podnosi se najkasnije 30 dana pre isteka roka važenja energetske dozvole)

Napomena:

- Energetska dozvola nije prenosiva
- Izdaje se samo za hidroelektrane i objekte električne snage 1MW i više i nije potrebna za izgradnju energetskih objekata koji se grade u formi javno-privatnog partnerstva i koncesija

Više informacija: <http://mre.gov.rs/energetska-efikasnost-obnovljivi-izvori.php>

Odluka o potrebi procene uticaja na životnu sredinu

Pojam: Investitor saznaje da li je potrebno uz tehničku dokumentaciju uraditi i studiju procene uticaja na životnu sredinu

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev na propisanom obrascu se podnosi [MZŽS](#), odnosno nadležnom organu [AP](#) ili nadležnom organu [JLS](#)
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Informaciju o lokaciji](#) ili potvrđeni urbanistički projekat ne stariji od godinu dana
 - [Idejno rešenje](#) ili [idejni projekat](#), odnosno izvod iz idejnog projekta
 - Grafički prikaz mikro i makro lokacije
 - Uslovi i saglasnosti drugih nadležnih organa i organizacija pribavljeni u skladu sa posebnim (drugim) zakonima
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)

Rok za rešavanje po zahtevu: U roku od ukupno 30 dana uključujući interne rokove za pribavljanje potrebnih mišljenja nadležnih organa i zainteresovane javnosti po službenoj dužnosti. Rok za dostavu po donošenju odluke je 3 dana.

Napomena: U skladu sa [ZPUŽS](#) i Uredbom o listi projekata za koje je obavezna procena uticaja na životnu sredinu određeno je za koje projekte je obavezna izrada studije (kao što su postrojenja snage 50 MW ili više), za koje projekte se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu (kao što su postrojenja snage od 1 do 50 MW, odnosno vetroelektrane snage preko 10 MW), a procena nije potrebna za postrojenja snage ispod 1 MW, osim ako se ne radi o postrojenjima koje će se graditi u zaštićenom prirodnom dobru i zaštićenoj okolini nepokretnog kulturnog dobra i u drugim područjima posebne namene.

Više informacija: <http://www.mpzss.gov.rs/dokumenti/>

Odluka o obimu i sadržaju studije o proceni uticaja na životnu sredinu

Pojam: Ako je doneta [odluka o potrebi procene uticaja na životnu sredinu](#) kojom je odlučeno da je procena uticaja potrebna i ukoliko u istoj odluci nadležni organ nije odredio obim i sadržaj studije o proceni uticaja, nosilac projekta treba da pribavi i odluku o obimu i sadržaju studije o proceni uticaja na životnu sredinu

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev na propisanom obrascu se podnosi [MZŽS](#), odnosno nadležnom organu [AP](#) ili nadležnom organu [JLS](#)
- Uz zahtev se podnosi:
 - Izvod iz [urbanističkog plana](#) ili potvrđeni urbanistički projekat, odnosno akt o urbanističkim uslovima ne stariji od godinu
 - [Idejni projekat](#), odnosno izvod iz idejnog projekta
 - Grafički prikaz mikro i makro lokacije
 - Uslovi i saglasnosti drugih nadležnih organa i organizacija pribavljeni u skladu sa posebnim (drugim) zakonima
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)

Rok za rešavanje po zahtevu: U roku od ukupno 35 dana uključujući interne rokove za pribavljanje potrebnih mišljenja zainteresovane javnosti po službenoj dužnosti. Rok za dostavu po donošenju odluke je 3 dana.

Rok važenja: U roku od godinu dana od dana prijema konačne odluke kojom je određen obim i sadržaj studije o proceni uticaja mora se podneti zahtev za [saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu](#)

Više informacija: <http://www.mpzss.gov.rs/dokumenti/>

Studija procene uticaja na životnu sredinu

Pojam: Dokument kojim se analizira i ocenjuje uticaj projekta na životnu sredinu, neophodan za pribavljanje [odobrenja za izgradnju](#), odnosno [prijavu početka radova](#).

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Studiju o proceni uticaja može da izrađuje pravno lice i preduzetnik ako je upisano u odgovarajući registar za obavljanje delatnosti projektovanja, inženjeringa i izrade studija i analiza (Projektant). Pravno lice i preduzetnik iz stava 1. ovog člana dužno je da za izradu studije o proceni uticaja obrazuje multidisciplinarni tim sastavljen od lica koja poseduju dokaz o kvalifikaciji za izradu studije o proceni uticaja, odnosno za oblasti koje su predmet studije u čijoj izradi učestvuju. Lice je kvalifikovano za izradu studije o proceni uticaja ako ima visoku stručnu spremu odgovarajućeg smera i najmanje pet godina rada u struci ili zvanje odgovornog projektanta.
- U dogovoru sa projektantom dostavljaju se prikupljeni podaci i dokumentacija

Rok važenja: U roku od godinu dana od dana prijema konačne odluke kojom je određen obim i sadržaj studije o proceni uticaja mora se podneti zahtev za [saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu](#)

Napomena:

- Izrađuje se samo ukoliko je zatraženo [ZPUŽS](#), odnosno [odlukom o potrebi procene uticaja na životnu sredinu](#)
- Priprema tehničke dokumentacije može biti proces koji se odvija istovremeno sa pribavljanjem odgovarajućih tehničkih podataka o lokaciji, odvija se u saradnji investitora i Projektant

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Saglasnost na studiju procene uticaja na životnu sredinu

Pojam: Dokument neophodan za pribavljanje [odobrenja za izgradnju](#), odnosno [prijavu početka radova](#)

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev na propisanom obrascu se podnosi [MZŽS](#), odnosno nadležnom organu [AP](#) ili nadležnom organu [JLS](#)
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Studija procene uticaja na životnu sredinu](#)
 - [Odluka o potrebi procene uticaja na životnu sredinu](#) i [odluka o obimu i sadržaju studije o proceni uticaja na životnu sredinu](#)
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)

Rok za rešavanje po zahtevu: Rok za donošenje odluku o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja ili o odbijanju zahteva, uključujući i vreme trajanja javne rasprave i druge interne procedure je 53 dana.

Rok važenja: Sa realizacijom, odnosno izgradnjom i izvođenjem projekta mora se otpočeti u roku od 2 godine od dana prijema odluke o davanju saglasnosti na studiju o proceni uticaja.

Napomena:

- Traži se samo ukoliko je zatraženo [odlukom o potrebi procene uticaja na životnu sredinu](#)
- Zahtev se mora se podneti u roku od godinu dana od dana prijema konačne [odluke o obimu i sadržaju studije o proceni uticaja na životnu sredinu](#)

Više informacija: <http://www.mpzss.gov.rs/dokumenti/>

Projekat za građevinsku dozvolu

Pojam: Izrađuje se za objekte za koje je potrebno pribavljanje građevinske dozvole. Obavezno sadrži i izjavu glavnog projektanta, odgovornog projektanta i vršioca tehničke kontrole kojom se potvrđuje da je projekat izrađen u skladu sa lokacijskim uslovima, propisima i pravilima struke.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Tehničku dokumentaciju za izgradnju objekata može da izrađuje pravno lice (Projektant) upisan u registar privrednih subjekata, a potvrđuje svojim potpisom i pečatom lične licence odgovorni projektant za deo projekta za koji poseduje odgovarajuću licencu. Za velike objekte tehničku dokumentaciju mora da izrađuje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u registar privrednih subjekata za izradu tehničke dokumentacije za tu vrstu objekata i koje ima zaposlena lica sa odgovarajućim uslovima
- Zahtev se podnosi u dogovoru sa Projektantom i dostavlja mu se prethodno pribavljena dokumentacija

Rok važenja: Dok važe dokumenta na osnovu kojih se tehnička dokumentacija priprema

Napomena:

- Projekat za građevinsku dozvolu podleže obaveznoj tehničkoj kontroli
- Postoji grupa objekata (poput malih solarnih elektrana na objektu) za koje prema ZPI, član 145. nije uvek potrebna građevinska dozvola, te se tada ne radi projekat za građevinsku dozvolu već samo idejni projekat.
- Priprema tehničke dokumentacije može biti proces koji se odvija istovremeno sa pribavljanjem odgovarajućih tehničkih podataka o lokaciji, odvija se u saradnji investitora i Projektanta

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Tehnička kontrola projekta za građevinsku dozvolu

Pojam: Projekat za građevinsku dozvolu podleže tehničkoj kontroli. O izvršenoj tehničkoj kontroli sačinjava se izveštaj koji potpisuju projektanti sa odgovarajućim licencama koji su obavili tehničku kontrolu pojedinačnih delova projekata, a konačni izveštaj potpisuje zastupnik pravnog lica, odnosno preduzetnik.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Tehničku kontrolu može da izrađuje pravno lice (Projektant) upisan u registar privrednih subjekata, a potvrđuje svojim potpisom i pečatom lične licence odgovorni projektant za deo projekta za koji poseduje odgovarajuću licencu. Za objekte za koje građevinsku dozvolu izdaje MG, odnosno nadležni organ AP, može da izrađuje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u registar privrednih subjekata za izradu tehničke dokumentacije za tu vrstu objekata i koje ima zaposlena lica sa odgovarajućim uslovima.
- Zahtev se podnosi u dogovoru sa projektantom i prilaže se projekat za građevinsku dozvolu

Rok važenja: Dok važe dokumenta na osnovu kojih se tehnička dokumentacija priprema

Napomena:

- U izradi tehničke dokumentacije ne može da učestvuje lice koje je zaposleno u privrednom društvu ili drugom pravnom licu koje je ovlašćeno da utvrdi neki od uslova na osnovu kog se izrađuje tehnička dokumentacija, kao ni lice koje vrši funkciju stručnog nadzora pri građenju objekta

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Vodna saglasnost

Pojam:

- Akt kojim se utvrđuje da je tehnička dokumentacija za objekte i radove urađena u skladu sa [vodnim uslovima](#).
- Izdaje se pre početka izgradnje novih i prilikom rekonstrukcije postojećih objekata i postrojenja, kao i izvođenja drugih radova koji mogu imati uticaja na vodni režim.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Vodnu saglasnost donosi [nadležni vodoprivredni organ](#)
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Rešenje o izdavanju vodnih uslova](#)
 - [Lokacijski uslovi](#)
 - [Projekat za građevinsku dozvolu](#) uz odgovarajuće izvode iz projekta koji se odnose na hidrotehnički deo
 - [Izveštaj o tehničkoj kontroli projekta za građevinsku dozvolu](#)
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)

Rok za rešavanje po zahtevu: 2 meseca od dana podnošenja zahteva.

Rok važenja: Izdaje se na određeno vreme a najduže na period od 2 godine.

Napomena:

- Izuzetno, vodna saglasnost se može izdati i bez vodnih uslova ako na osnovu tehničke dokumentacije [nadležni vodoprivredni organ](#) utvrdi da se izgradnjom objekta ne remeti vodni režim.
- Prilikom pribavljanja [građevinske dozvole](#) u objedinjenoj proceduri, vodnu saglasnost nije potrebno pribavljati, jer vodna saglasnost na tehničku dokumentaciju nije uslov za izdavanje građevinske niti izdavanje [upotrebne dozvole](#).
- Iako je Zakonom o vodama predviđeno da je za dobijanje [građevinske dozvole](#) potrebno ishodovati Vodnu saglasnost na projektну dokumentaciju, kojom se utvrđuje da je tehnička dokumentacija – [projekat za građevinsku dozvolu](#), izrađena u skladu sa [vodnim uslovima](#), podzakonskim aktima (Uputstvom o načinu postupanja nadležnih organa i imalaca javnih ovlašćenja koja sprovode objedinjenu proceduru u pogledu vodnih akata u postupcima ostvarivanja prava na gradnju) je precizirano da funkciju vodne saglasnosti vrši potvrda vršioca tehničke kontrole da je tehnička dokumentacija usklađena sa vodnim uslovima, a čime se znatno pojednostavljuje i ubrzava postupak pribavljanja građevinske dozvole.

Više informacija: <http://www.rdvode.gov.rs/vodna-akta-obraci.php>

Građevinska dozvola

Pojam: Upravni akt kojim se konačno rešava o pravu investitora na izgradnju objekta.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Za [velike objekte](#) zahtev se podnosi [MG](#), odnosno [AP](#) koji se u celini grade na njenoj teritoriji, dok se nadležnoj [JLS](#) podnosi za ostale objekte, u okviru *objedinjene procedure* putem elektronske prijave, preko Sistema Agencije za privredne registre, za šta je potrebno posjedovanje [elektronskog potpisa](#) i kreiranje korisničkog naloga na internet sajtu Agencije za privredne registre.
- Uz zahtev za izdavanje građevinske dozvole prilaže se:
 - [projekat za građevinsku dozvolu](#);
 - [energetska dozvola](#);
 - [dokaz o odgovarajućem pravu na zemljištu](#) (pravo svojine ili pravo zakupa na građevinskom zemljištu u javnoj svojini, odnosno pravo korišćenja na građevinskom zemljištu koje je upisano u odgovarajuću evidenciju nepokretnosti) uz saglasnost suvlasnika ako postoji susvojina nad zemljištem ili objektom
 - ugovor između investitora i finansijera, ako postoji;
 - ugovor između investitora i imaoца javnih ovlašćenja, odnosno drugi dokaz o obezbeđivanju nedostajuće infrastrukture, ako je to uslov za izdavanje građevinske dozvole predviđen lokacijskim uslovima;
 - izveštaj revizione komisije, [za velike objekte](#);
 - [uslovi za projektovanje i priključenje](#) objekata na distributivni, odnosno prenosni sistem električne energije, a nisu sadržani u [lokacijskim uslovima](#); izjašnjenje podnosioca o načinu plaćanja doprinosa za uređenje građevinskog zemljišta, za objekte za koje je propisano plaćanje doprinosa za uređenje građevinskog zemljišta i čija ukupna bruto razvijena građevinska površina prelazi 200 m²
 - druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)

Rok za rešavanje po zahtevu:

- Građevinska dozvola se izdaje u roku od 5 radnih dana od dana podnošenja zahteva, u obliku rešenja.
- Protiv rešenja o građevinskoj dozvoli se tužbom može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja.

Rok važenja: Građevinska dozvola prestaje da važi: 1) ako se ne otpočne sa građenjem objekta, odnosno izvođenjem radova, u roku od 2 godine od dana [pravnosnažnosti rešenja](#) o građevinskoj dozvoli, 2) u roku od pet godina od dana pravnosnažnosti rešenja o građevinskoj dozvoli, ako nije izdata upotrebna dozvola, osim za [velike objekte](#)

Napomena:

- Za [velike objekte](#) procedure mogu biti složenije nego što je ovde opisano.
- Postoji grupa objekata (poput malih solarnih elektrana na objektu) za koje prema [ZPI](#), član 145. nije potrebna [građevinska dozvola](#), već se izdaje rešenje o odobrenju izvođenja radova

Više informacija:

- <http://gradjevinskedozvole.rs/objedinjena-procedura.php>
- <https://ceop.apr.gov.rs/eregistrationportal/>

Pravosnažnost građevinske dozvole

Pojam:

- Pravosnažno rešenje o građevinskoj dozvoli je uslov za pristupanje [izgradnji objekta](#) i dobijanje [privremenog statusa povlašćenog proizvođača](#).
- [Rešenje o građevinskoj dozvoli](#) može postati pravosnažno: 1. istekom roka za podnošenje tužbe Upravnom sudu ukoliko tužba Upravnom sudu na rešenje o građevinskoj dozvoli nije podneta ili 2. pravosnažnom presudom Upravnog suda povodom tužbe koja je podneta protiv rešenja o građevinskoj dozvoli.
- Rok za podnošenje tužbe Upravnom sudu na [rešenje o građevinskoj dozvoli](#) i pokretanje upravnog spora je 30 dana od dana dostavljanja rešenja o građevinskoj dozvoli.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev za klauzulu pravosnažnosti na rešenje o građevinskoj dozvoli dostavlja se organu koji je izdao rešenje o [građevinskoj dozvoli](#)
- Uz zahtev se podnosi:
 - Potvrda Upravnog suda da u zakonskom roku protiv predmetnog rešenja nije pokrenut upravni spor odnosno da nije podneta tužba Upravnom sudu ⁽¹⁾.
 - Original [rešenja o građevinskoj dozvoli](#)

Rok za rešavanje po zahtevu: Nadležni organ koji je izdao [rešenje o građevinskoj dozvoli](#) obezbeđuje klauzulu pravosnažnosti na rešenje u najkraćem roku, odnosno odmah po podnošenju zahteva.

Napomena:

- (1) Zahtev za dobijanje potvrde Upravnog suda da se protiv rešenja ne vodi upravni spor se podnosi Upravnom sudu u slobodnoj formi, uz kopiju [rešenja o građevinskoj dozvoli](#) i uplatu republičke administrativne takse. U praksi Upravni sud izdaje potvrdu da se protiv rešenja ne vodi upravni spor u roku od 7 dana
- Investitor može pristupiti građenju i na osnovu rešenja o građevinskoj dozvoli koje nije pravosnažno i prijavi radova, na sopstveni rizik i odgovornost. Ako je stranka pokrenula upravni spor, a investitor iz tog razloga ne započne sa građenjem objekta do pravosnažnosti rešenja, investitor ima pravo na naknadu štete i na izgubljenju dobit u skladu sa zakonom, ako se utvrdi da je tužba neosnovana.

Više informacija: <http://www.up.sud.rs/cirilica>

Privremeni status povlašćenog proizvođača električne energije

Pojam: Kako bi obezbedio mere podsticaja koje važe pre početka izgradnje objekta, investitor može steći privremeni status povlašćenog proizvođača električne energije, ako:

- može da pristupi građenju postrojenja u skladu sa [ZPI](#)
- je pribavio finansijski instrument obezbeđenja za slučaj da ne stekne status povlašćenog proizvođača, samo za postrojenje instalisane snage veće od 100 kW
- iz tehničke dokumentacije, zatim [ZE](#), kao i propisa donetih na osnovu njega proizilazi da će za planirano postrojenje moći da se stekne [status povlašćenog proizvođača električne energije](#)

Kome i kako se podnosi zahtev: Zahtev se podnosi [ME](#) na propisanom obrascu (objavljuje se na internet stranici [ME](#)), a uz zahtev se prilaže:

- [Pravnosnažna građevinska dozvola](#) ili drugi akt u skladu sa [ZPI](#) kao dokaz da se može pristupiti izgradnji objekta
- Kopija (izvod) [projekta za građevinsku dozvolu](#) ili [idejnog projekata](#) ili druge tehničke dokumentacije na osnovu koje je izdata [građevinska dozvola](#), odnosno odobrena izgradnja objekta u skladu sa [ZPI](#)
- Dokaz o obezbeđenom novčanom depozitu ili bankarska garancija u visini od 60 evra po instalisanom kW (finansijski instrument obezbeđenja)
- Za solarne elektrane na objektu [list nepokretnosti](#) sa [kopijom katastarskog plana](#) objekta na kome se planira izgradnja objekta (ako se to ne može utvrditi iz drugih priloga)
- [Uslovi za priključenje](#) ili [mišljenje operatora sistema o uslovima i mogućnostima priključenja](#)
- Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija)

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja zahteva

Rok važenja:

- Tri godine od dana pravnosnažnosti rešenja o sticanju privremenog statusa povlašćenog proizvođača električne energije, odnosno jednu godinu za solarne elektrane
- Status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti za najviše godinu dana, a zahtev se može podneti najkasnije 30 dana pre isteka roka važenja privremenog statusa povlašćenog proizvođača

Napomena:

- Privremeni status može steći i fizičko lice za jednu elektranu koja koristi obnovljive izvore energije, instalisane snage do 30kW
- Za solarne elektrane i vetroelektrane ograničena je ukupna instalisana snaga svih elektrana u zbiru za koju se može steći privremeni status, odnosno [status povlašćenog proizvođača](#), takozvana „kvota“. Za solarne elektrane iznosi 10MW, a za vetroelektrane 500MW

Više informacija: <http://www.mre.gov.rs/energetska-efikasnost-obnovljivi-izvori.php>

Ugovor sa odložnim dejstvom

Pojam: Ovim ugovorom investitor stiče mogućnost za ostvarivanje prava koja su mu zagarantovana privremenim statusom povlašćenog proizvođača, što uključuje i pokrivanje perioda probnog rada do sticanja statusa povlašćenog proizvođača (period do početka podsticajnog perioda). Uslov za punu primenu odredbi ugovora je da investitor izgradi postrojenje i stekne statusa povlašćenog proizvođača

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Ugovor potpisuju investitor i Garantovani snabdevač (trenutno EPS snabdevanje)
- Uz zahtev Garantovanom snabdevaču se podnosi:
 - Privremeni status povlašćenog proizvođača
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija)

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja zahteva

Rok važenja: Do isteka trajanja privremenog statusa povlašćenog proizvođača, odnosno do početka podsticajnog perioda pod uslovom da investitor u zakonskom roku podnese zahtev za sticanje statusa povlašćenog proizvođača nakon čega ugovor postaje punovažan.

Napomena:

- Potpisivanje ugovora sa odložnim dejstvom nije obavezno, već samo pruža mogućnost investitoru da ostvari svoja prava
- Model ugovora je određen Uredbom o ugovoru o otkupu električne energije, te se njegova sadržina ne može menjati bez saglasnosti strana potpisnica i ME

Više informacija:

- <http://www.eps-snaddevanje.rs/Pages/default.aspx>
- <http://www.mre.gov.rs/energetska-efikasnost-obnovljivi-izvori.php>

Projekat za izvođenje radova

Pojam: Izrađuje se za potrebe izvođenja radova na građenju elektrane. Projekat za izvođenje je skup međusobno usaglašenih projekata kojim se utvrđuju građevinsko-tehničke, tehnološke i eksploatacione karakteristike objekta sa opremom i instalacijama, tehničko-tehnološka i organizaciona rešenja za gradnju objekta, investiciona vrednost objekta i uslovi održavanja objekta.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Tehničku dokumentaciju za izvođenje radova može da izrađuje pravno lice (Projektant) upisan u registar privrednih subjekata, a potvrđuje svojim potpisom i pečatom lične licence odgovorni projektant za deo projekta za koji poseduje odgovarajuću licencu. Za [velike objekte](#) tehničku dokumentaciju mora da izrađuje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u registar privrednih subjekata za izradu tehničke dokumentacije za tu vrstu objekata i koje ima zaposlena lica sa odgovarajućim uslovima
- Zahtev se podnosi u dogovoru sa Projektantom i dostavlja mu se prethodno pribavljena dokumentacija

Napomena:

- Projekat za izvođenje radova sadrži izjavu glavnog projektanta i izjave odgovornih projektanata kojima se potvrđuje da je projekat izrađen u skladu sa [lokacijskim uslovima](#), [građevinskom dozvolom](#), [projektom za građevinsku dozvolu](#), propisima i pravilima struke.
- Ovaj projekat se može izrađivati i u fazama, u kom slučaju se radovi izvode samo za onu fazu za koju je projekat potvrđen pomenutim izjavama
- Za grupu grupa objekata (poput malih solarnih elektrana na objektu) za koje prema [ZPI](#), član 145. nije uvek potrebna [građevinska dozvola](#), već samo [idejni projekat](#), nije potrebno raditi ni projekat za izvođenje radova.

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Prijava građevinskih radova

Pojam: Finalna aktivnost koju je neophodno sprovesti pre početka izvođenja radova.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Investitor podnosi prijavu radova organu koji je izdao [građevinsku dozvolu](#) najkasnije 8 dana pre početka izvođenja radova.
- Prijava sadrži datum početka i rok završetka građenja, odnosno izvođenja radova.
- Uz prijavu radova se podnosi:
 - dokaz o izmirenju obaveza u pogledu doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta, odnosno sredstvo obezbeđenja plaćanja doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta i dokaz o uplati prve rate ako je rešenjem o građevinskoj dozvoli predviđeno plaćanje te obaveze na rate;
 - [saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu](#), odnosno [odluka da nije potrebna izrada studije](#);
 - akt ministarstva finansija o uvođenju u posed nepokretnosti, odnosno zaključen ugovor o pravu službenosti za linijske infrastrukturne objekte koji se grade na osnovu rešenja o eksproprijaciji.
 - druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja prijave

Rok važenja: Rok za završetak radova počinje da teče od dana podnošenja prijave radova.

Napomena:

- Za [velike objekte](#) rešenje se dostavlja [JLS](#) na čijoj teritoriji se gradi objekat, radi informisanja.
- Organ koji je izdao [građevinsku dozvolu](#) o podnetoj prijavi obaveštava građevinsku inspekciju i izdaje potvrdu o prijavljenim radovima.

Više informacija:

- <http://gradjevinskedoazole.rs/objedinjena-procedura.php>
- <https://ceop.apr.gov.rs/eregistrationportal/>

Građenje objekta

Pojam: Građenju objekta se može pristupiti na osnovu [pravnosnažnog rešenja o građevinskoj dozvoli](#) i [prijave građevinskih radova](#).

Po završetku izgradnje Izvođač potpisuje zapisnik o primopredaji objekta i radova.

Postupak:

- Potrebno je angažovati glavnog izvođača, a u slučaju izgradnje [velikih objekata](#) privredno društvo, odnosno drugo pravno lice koje je upisano u odgovarajući registar za građenje te vrste objekata, odnosno za izvođenje te vrste radova, koje ima zaposlena lica sa licencom za odgovornog izvođača radova i odgovarajuće stručne rezultate u skladu sa [ZPI](#) (Izvođač)
- Samostalno i/ili u saradnji sa Izvođačem, pre početka radova, investitor je u obavezi da:
 - Obeleži građevinsku parcele
 - Odredi regulacione, nivelacione i građevinske linije
 - Obeleži gradilište odgovarajućom tablom, koja sadrži podatke o objektu koji se gradi, investitoru, odgovornom projektantu, broj građevinske dozvole, izvođaču radova, početku građenja i roku završetka izgradnje
 - Obezbedi stručni nadzor (lice koje ispunjava uslove propisane [ZPI](#) za odgovornog projektanta ili odgovornog izvođača radova)
 - Uvede izvođača u posed
- Pre početka radova izvođač mora da:
 - Potpiše projekat za izvođenje
 - Rešenjem odredi odgovornog izvođača radova na gradilištu (fizičko lice koje poseduje potrebne licence u skladu sa [ZPI](#))
 - Odgovornom izvođaču radova obezbedi Ugovor o građenju i projektну dokumentaciju na osnovu koje se gradi objekat
 - Preporučuje se da se u Ugovoru o građenju predvidi obaveza izvođača da obezbedi završna ispitivanja opreme, sertifikate i ateste, kao npr. sertifikat o energetskeim svojstvima objekta, kojima se potvrđuje ispravnost i funkcionalnost opreme od strane sertifikovanih organizacija i tela, a što je neophodno za kasnije ishodovanje pojedinih akata ([priklučenje na mrežu](#), [upotrebna dozvola](#), [licenca](#) itd)
 - Obezbedi preventivne mere za bezbedan i zdrav rad u skladu sa [ZBZR](#)

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Odobrenje za priključenje na elektroenergetsku mrežu

Pojam: Neophodan uslov da bi elektrana bila priključena na mrežu. Odobrenje se izdaje u vidu rešenja, a po službenoj dužnosti izrađuje se **zapisnik o uviđaju na licu mesta**.

Kome se podnosi zahtev:

- Zahtev se podnosi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, na koji se elektrana priključuje
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Građevinska dozvola](#), odnosno rešenje o odobrenju za izvođenje radova
 - Pogonski dijagram generatora u elektrani (za sinhronne generatore)
 - Po potrebi mogu biti zatraženi i drugi, dodatni [projektni](#) podaci
 - Druga opšta dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija i drugo).

Rok za rešavanje po zahtevu: 45 dana od dana podnošenja zahteva, uključujući interne procedure.

Rok važenja: Odobrenje za priključenje se izdaje sa rokom važenja koji odgovara roku izgradnje objekta, odnosno roku završetka radova na objektu, u skladu sa propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja objekta, a najduže dve godine od dana donošenja rešenja.

Napomena: Ovde opisane procedure su prvenstveno u skladu sa praksom operatora distributivnog sistema, dok u slučaju izgradnje postrojenja koje se priključuje na prenosni sistem procedure mogu biti složenije

Više informacija:

- <http://www.epsdistribucija.rs/>
- <http://www.ems.rs/>

Ugovoranje izgradnje priključka na elektroenergetsku mrežu

Pojam: Pre priključenja elektrane neophodno je sa operatorom sistema ugovoriti način izgradnje priključka.

Kome se podnosi zahtev:

- Zahtev se podnosi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, na koji se elektrana priključuje
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Odobrenje za priključenje na elektroenergetsku mrežu](#)
 - Po potrebi mogu biti zatraženi i drugi, dodatni [projektни](#) podaci
 - Druga opšta dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće novčane naknade, identifikacija i drugo).

Rok za rešavanje po zahtevu: 10 dana od dana podnošenja zahteva.

Napomena:

- U slučajevima kad investitor sam gradi priključak i/ili pribavlja dokumentaciju, operator mu izdaje ovlašćenje da u njegovo ime preuzima radnje za koje je kao investitor ovlašćen operator sistema
- Po potrebi može se zaključiti ugovor o izradi investiciono-tehničke dokumentacije za priključak pre pribavljanja [građevinske dozvole](#) za elektranu, pod uslovom da je investitor pribavio lokacijske uslove i rešio imovinsko pravne odnose na predmetnoj parceli.
- Ovde opisane procedure su prvenstveno u skladu sa praksom operatora distributivnog sistema, dok u slučaju priključenja postrojenja na prenosni sistem procedure mogu biti složenije

Više informacija:

- <http://www.epsdistribucija.rs/>
- <http://www.ems.rs/>

Priključenje na elektroenergetsku mrežu

Pojam: Isporuka električne energije u mrežu može otpočeti tek po konačnom priključenju objekta na prenosni odnosno distributivni sistem električne energije. Komisija za interni tehnički pregled vrši tehnički pregled priključka elektrane, mernog mesta, kontrolu kompletnosti potrebne dokumentacije i **zapisnikom** konstatuje da li su priključak i objekat elektrane izvedeni prema tehničkim uslovima iz [rešenja o odobrenju priključenja](#), nakon čega se elektrana može povezati na sistem, odnosno otpočeti sa radom.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev se podnosi operatoru prenosnog, odnosno distributivnog sistema električne energije, na koji se elektrana priključuje
- Uz zahtev se podnosi:
 - Akt o probnom radu ili [upotrebna dozvola](#) za elektranu
 - [Ugovor o otkupu električne energije](#), ugovor o snabdevanju električnom energijom (ako ima potrebe za njim)
 - [Dokaz da je za mesto primopredaje uređena balansna odgovornost i pristup sistemu](#)
 - Tehnički opis elektrane
 - Spisak lica odgovornih za rukovanje uređajima u elektrani
 - Jedan primerak [projekta izvedenog objekta](#) (ili [projekta za izvođenje radova](#) u slučaju priključenja elektrane radi probnog rada) koji sadrži priključni vod i razvodno postrojenje elektrane
 - Jednopolnu šemu izvedenog stanja objekta elektrane overenu od izvođača elektromontažnih radova
 - Izjavu izvođača radova da je objekat izveden u skladu sa propisima i u skladu sa izrađenom tehničkom dokumentacijom
 - [Različiti dokazi i izveštaji o izvršenom ispitivanju](#): električne instalacije, energetske opreme, zaštitnih uređaja, ispunjenosti kriterijuma viših harmonika i interharmonika, flikera za solarne i vetroelektrane itd.
 - Druga opšta dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugo)

Rok za rešavanje po zahtevu: 8 dana od dana ispunjenosti svih uslova za priključenje.

Napomena:

- Ovde opisane procedure su usklađene sa potrebom investitora da poveže elektranu na elektroenergetsku mrežu radi probnog rada, a pre ishodovanja [upotrebne dozvole](#)
- Ovde opisane procedure su prvenstveno u skladu sa praksom operatora distributivnog sistema, dok u slučaju priključenja postrojenja na prenosni sistem procedure mogu biti složenije

Više informacija:

- <http://www.epsdistribucija.rs/>
- <http://www.ems.rs/>

Projekat izvedenog objekta

Pojam: Projekat izvedenog objekta se izrađuje za potrebe pribavljanja upotrebne dozvole, korišćenja i održavanja postrojenja. Projekat izvedenog objekta je projekat za izvođenje radova sa unetim izmenama nastalim u toku građenja objekta. Ukoliko u toku građenja objekta nije odstupljeno od projekta za izvođenje, investitor, lice koje je vršilo stručni nadzor i izvođač radova potvrđuju i overavaju na projektu za izvođenje da je izvedeno stanje jednako projektovanom stanju.

Kome i kako se podnosi zahtev: Preporučljivo je obavezu izrade projekta izvedenog objekta uključiti u ugovor sa izvođačem radova i stručnim nadzorom, odnosno sa licem koje je pripremalo projekat za izvođenje radova

Napomena:

Projekat izvedenog objekta ne podleže tehničkoj kontroli, osim kada se izrađuje za potrebe legalizacije objekata.

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Izveštaj komisije za tehnički pregled

Pojam: Tehničkim pregledom se utvrđuje podobnost postrojenja za upotrebu po završetku izgradnje što je uslov za dobijanje [upotrebne dozvole](#).

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Tehnički pregled objekata vrši komisija ili privredno društvo, odnosno drugo pravno lice kojima investitor poveri vršenje tih poslova i koje je upisano u odgovarajući registar za obavljanje tih poslova. U vršenju tehničkog pregleda može da učestvuje lice koje ispunjava uslove propisane [ZPI](#) za odgovornog projektanta, odnosno odgovornog izvođača radova za tu vrstu objekata.
- Troškove tehničkog pregleda snosi investitor.

Napomena:

- Tehnički pregled može se vršiti i uporedo sa izvođenjem radova.
- Tehnički pregled objekta ili njegovog dela, ne može se vršiti ako je objekat, odnosno njegov deo, izgrađen bez [građevinske dozvole](#), odnosno bez [rešenja o odobrenju izvođenja radova](#) iz člana 145. [ZPI](#)
- U vršenju tehničkog pregleda ne mogu da učestvuju lica koja su zaposlena u privrednom društvu, odnosno, drugom pravnom licu koje je izradilo tehničku dokumentaciju ili je bilo izvođač radova kod investitora, lica koja su učestvovala u izradi tehničke dokumentacije i studije uticaja na životnu sredinu ili u izvođenju radova kod investitora, lica koja su vršila stručni nadzor, lica koja vrše inspeksijski nadzor kao i lica koja rade na poslovima izdavanja [građevinske dozvole](#) u organu nadležnom za izdavanje građevinske dozvole.
- O tehničkom pregledu vodi se zapisnik, koji potpisuju članovi komisije.
- Komisija izdaje **Izveštaj/Nalaz komisije za tehnički pregled**.
- Ako se, radi utvrđivanja podobnosti objekta za upotrebu, moraju vršiti prethodna ispitivanja i provera instalacija, uređaja, postrojenja, stabilnosti ili bezbednosti objekta, uređaja i postrojenja za zaštitu životne sredine, uređaja za zaštitu od požara ili druga ispitivanja, ili ako je to predviđeno tehničkom dokumentacijom, komisija za tehnički pregled, odnosno subjekt kome je povereno vršenje tehničkog pregleda može da odobri puštanje objekta u **probni rad**, pod uslovom da utvrdi da su za to ispunjeni uslovi, i o tome bez odlaganja obavesti nadležni organ. Da bi postrojenje bilo pušteno u probni rad, potrebno je da bude priključeno na elektroenergetsku mrežu, odnosno toplovod.
- **Aktom o odobravanju puštanja objekta u probni rad** utvrđuje se vreme trajanja probnog rada, koje ne može biti duže od jedne godine, kao i obaveza investitora da prati rezultate probnog rada i da po isteku probnog rada nadležnom organu dostavi podatke o njegovim rezultatima.
- Komisija za tehnički pregled, odnosno subjekt kome je povereno vršenje tehničkog pregleda, u toku probnog rada objekta proverava ispunjenost uslova za izdavanje [upotrebne dozvole](#) i izveštaj o tome dostavlja investitoru.

Više informacija: <http://www.ingkomora.org.rs/>

Vodna dozvola

Pojam: Pravo na posebno korišćenje voda stiče se vodnom dozvolom. Vodnom dozvolom, koja se ishoduje kada je objekat izgrađen, utvrđuju se način i uslovi za korišćenje i ispuštanje voda, a potrebna je za obavljanje delatnosti kojima se utiče na vodni režim.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Zahtev za izdavanje vodne dozvole se podnosi [nadležnom vodoprivrednom organu](#).
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Rešenje o izdavanju vodne saglasnosti](#) ili vodne dozvole (ako je rok važnosti vodne dozvole istekao);
 - Izveštaj javnog vodoprivrednog preduzeća o ispunjenosti uslova iz [vodnih uslova](#) i [vodne saglasnosti](#) za izdavanje vodne dozvole;
 - [Izveštaj komisije o izvršenom tehničkom pregledu objekta](#);
 - [Projekat za izvođenje](#) ili [projekat za građevinsku dozvolu](#) ili [projekat izvedenog objekta](#) uz odgovarajuće izvode iz projekta, urađen od strane pravnog lica koje je upisano u registar za izradu tehničke dokumentacije, sa odgovarajućom licencom odgovornog projektanta;
 - Zapisnik vodnog inspektora o ispunjenosti uslova iz vodne saglasnosti ili vodne dozvole;
 - U posebnim slučajevima može biti potrebna i druga dokumentacija kao što je rešenje ministarstva nadležnog za poslove zdravlja o određivanju zona sanitarne zaštite izvorišta, rešenje ministarstva nadležnog za poslove geoloških istraživanja o utvrđenim i razvrstanim rezervama podzemnih voda, izjava odgovornog lica podnosioca zahteva o zahvaćenim količinama voda na godišnjem nivou i slično;
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija, geodetski podaci i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa)
- Ukoliko je za postrojenje izdata [upotrebna dozvola](#), a nije izdata [vodna saglasnost](#), zahtev za izdavanje vodne dozvole sadrži i:
 - [upotrebnu dozvolu](#);
 - izveštaj javnog vodoprivrednog preduzeća o spremnosti objekta za izdavanje vodne dozvole.

Rok za rešavanje po zahtevu: 2 meseca od dana podnošenja zahteva.

Rok važenja: Vodna dozvola se izdaje za period od najduže 15 godina, a može se produžiti najkasnije 2 meseca pre isteka roka važnosti. Pravo stečeno na osnovu vodne dozvole ne može se preneti na treće lice bez saglasnosti izdavaoca, a ovo pravo prestaje: istekom roka, odricanjem prava, nepoštovanjem uslova iz vodne dozvole kao i ne konzumiranjem prava bez opravdanih razloga duže od 2 godine.

Napomena:

- Ishodovanje vodne dozvole se obavlja van objedinjene procedure.
- Iako je Uputstvom o načinu postupanja nadležnih organa i imalaca javnih ovlašćenja koja sprovode objedinjenu proceduru u pogledu vodnih akata u postupcima ostvarivanja prava na gradnju predviđeno da vodna dozvola nije uslov za izdavanje upotrebne dozvole, preporuka investitorima je da pribave vodnu dozvolu pre [upotrebne dozvole](#) iz razloga pravne sigurnosti korišćenja postrojenja koje ima uticaja na vodni režim.
- Vodna dozvola se pribavlja ukoliko je u [vodnim uslovima](#) naznačena obaveza njenog pribavljanja.

Više informacija: <http://www.rdvode.gov.rs/vodna-akta-obraci.php>

Upotrebna dozvola

Pojam: Akt koji je neophodan kako bi se mogao faktički koristiti objekat za koji je predviđeno izdavanje građevinske dozvole.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- U okviru *objedinjene procedure*, putem elektronske prijave preko Sistema Agencije za privredne registre, podnosi se zahtev organu koji je izdao [građevinsku dozvolu](#), a koji rešenjem izdaje upotrebnu dozvolu.
- Uz zahtev se prilaže:
 - [projekat za izvođenje](#) sa potvrdom i overom investitora, lica koje vrši stručni nadzor i izvođača radova da je izvedeno stanje jednako projektovanom u slučaju da u toku građenja nije odstupljeno od projekta za izvođenje, odnosno [projekat izvedenog objekta](#) izrađen u skladu sa pravilnikom kojim se uređuje sadržina tehničke dokumentacije;
 - [izveštaj komisije za tehnički pregled](#), kojim se utvrđuje da je objekat pogodan za upotrebu, sa predlogom za izdavanje upotrebne dozvola;
 - [sertifikat o energetske svojstvima objekta](#), ako je za objekat propisana obaveza pribavljanja sertifikata o energetske svojstvima;
 - [elaborat geodetskih radova](#) za izvedeni objekat i posebne delove objekta;
 - [elaborat geodetskih radova](#) za podzemne instalacije;
 - druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće naknade, identifikacija i drugi dokazi na zahtev nadležnog organa).

Rok za rešavanje po zahtevu: 5 radnih dana od dana podnošenja zahteva za izdavanje upotrebne dozvole.

Napomena:

- Upotrebna dozvola izdaje se za ceo objekat ili za deo objekta koji predstavlja tehničko-tehnološku celinu i može se kao takav samostalno koristiti.
- Investitor može podneti zahtev za izdavanje upotrebne dozvole i za radove izvedene u skladu sa rešenjem iz člana 145. [ZPI](#), kao i u skladu sa rešenjem o privremenoj građevinskoj dozvoli.
- Rešenje o upotrebnoj dozvoli nadležni organ dostavlja u roku od tri dana od dana donošenja podnosiocu zahteva, a radi informisanja, rešenje u istom roku dostavlja i finansijeru, ako i na njega glasi građevinska dozvola, nadležnoj građevinskoj inspekciji i imaocima javnih ovlašćenja.
- U roku od 5 radnih dana po pravnosnažnosti izdate upotrebne dozvole, nadležni organ po službenoj dužnosti dostavlja organu nadležnom za poslove državnog premera i katastra upotrebnu dozvolu, elaborat geodetskih radova za izvedeni objekat i posebne delove objekta, kao i elaborat geodetskih radova za podzemne instalacije. Ovaj organ vrši upis prava svojine na objektu i o tome obaveštava investitora i nadležni organ uprave u roku od 7 dana od dostavljanja upotrebne dozvole.

Više informacija:

- <http://gradjevinskedozvole.rs/objedinjena-procedura.php>
- <https://ceop.apr.gov.rs/eregistrationportal/>

Licenca za obavljanje energetske delatnosti

Pojam: Licenca je akt o ispunjenosti uslova propisanih [ZE](#) i Pravilnikom o licenci za obavljanje energetske delatnosti i sertifikaciji, a mora da je ima energetski subjekt koji poseduje jednu ili više elektrana čija je ukupna snaga veća ili jednaka 1 MW. Ukoliko se radi o licu koje obavlja i delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom, ono mora da poseduje i licencu za obavljanje proizvodnje toplotne energije.

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Licencu za proizvodnju električne energije izdaje Agencija za energetiku RS, dok za obavljanje delatnosti proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom licencu izdaje je [JLS](#)
- Uz zahtev se podnosi:
 - [Upotrebna dozvola](#)
 - Izveštaj nadležnog inspektora da energetski objekti i ostali uređaji, instalacije ili postrojenja neophodni za obavljanje energetske delatnosti ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o energetske efikasnosti, propisima o zaštiti od požara i eksplozija, kao i propisima o zaštiti životne sredine
 - Druga dokumentacija (dokazi o ispunjenosti finansijskih uslova, potvrda nadležnog organa da preduzeće i članovi organa upravljanja nisu bili osuđivani i slično, akti kojima se potvrđuje likvidnost i zakonitost rada preduzeća, potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija i drugo)

Rok važenja: Licenca za proizvodnju električne energije, kombinovanu proizvodnju električne i toplotne energije i proizvodnju toplotne energije izdaje se na period od 30 godina.

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja kompletnog zahteva

Napomena:

- Licenca je neprenosiva, ali odgovornost za poslove koji iziskuju posedovanje licence za obavljanje energetske delatnosti može biti prenet na drugo lice koje tu licencu poseduje potpisivanjem odgovarajućeg Ugovora o prenosu odgovornosti
- Energetski subjekt može angažovati putem ugovora drugo lice koje poseduje licencu, koje obavlja energetske delatnost u ime i za račun energetskog subjekta i preuzima odgovornost za obavljanje energetske delatnosti.

Više informacija: <http://www.aers.rs/>

Status povlašćenog proizvođača električne energije

Pojam: Status povlašćenog proizvođača je uslov za potpisivanje [ugovora o otkupu električne energije](#) sa garantovanim snabdevačem kojim se ostvaruju prava na mere podsticaja. Investitor može steći status povlašćenog proizvođača električne energije za elektranu, odnosno deo elektrane, pod uslovom:

- da u procesu proizvodnje električne energije koristi obnovljive izvore energije (ili postrojenje radi sa visokoeфикаsnom kombinovanom proizvodnjom električne i toplotne energije iz prirodnog gasa) i ispunjava uslove u pogledu instalisane snage propisane Uredbom o uslovima i postupku sticanja statusa povlašćenog proizvođača električne energije, privremenog povlašćenog proizvođača i proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora (Uredba)
- da je izgrađena i podobna za upotrebu u skladu sa [ZPI](#)
- da ima obezbeđeno posebno merenje, odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima, kojim se meri preuzeta i predata električna, odnosno toplotna energija u sistem
- da proizvodi električnu energiju u novoizgrađenim, odnosno rekonstruisanim postrojenjima u kojima je ugrađena nekorišćena oprema
- da poseduje [licencu za obavljanje delatnosti](#) u skladu sa [ZE](#)
- da ispunjava i druge uslove u skladu sa podzakonskim aktima [ZE](#)

Kome i kako se podnosi zahtev: Zahtev se podnosi [ME](#) na propisanom obrascu (objavljuje se na internet stranici [ME](#)), a uz zahtev se prilaže:

- za hidroelektrane i elektrane snage veće ili jednake 1 MW, kopija [licencu za obavljanje delatnosti](#), odnosno kopija odgovarajućeg ugovora o prenosu odgovornosti
- [upotrebna dozvola](#), odnosno akt nadležnog organa da nije predviđeno izdavanje upotrebne dozvole
- kopija [akta o priključenju](#) na prenosni, odnosno distributivni sistem, sa potvrdom nadležnog operatora da je merno mesto elektrane koje je predmet zahteva izvedeno u skladu sa uslovima propisanim [ZE](#) i Uredbom
- podatke o licu odgovornom za rad postrojenja (ime, pozicija, telefon, faks i elektronska adresa)
- druga akta u skladu sa Uredbom ukoliko se zahtev odnosi na elektranu sa kombinovanom proizvodnjom

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja zahteva

Rok važenja: Nije vremenski ograničeno, osim datumom isteka [ugovora o otkupu električne energije](#) (12 godina).

Napomena:

- Status povlašćenog proizvođača se može steći i samo za deo elektrane pod uslovima propisanim [ZE](#) i Uredbom
- Status povlašćenog proizvođača može steći i fizičko lice za jednu elektranu koja koristi obnovljive izvore energije, instalisane snage do 30kW
- Za solarne elektrane i vetroelektrane ograničena je ukupna instalisana snaga svih elektrana u zbiru za koju se može steći [privremeni status](#), odnosno status povlašćenog proizvođača, takozvana „kvota“. Za solarne elektrane iznosi 10MW, a za vetroelektrane 500MW

Više informacija: <http://www.mre.gov.rs/energetska-efikasnost-obnovljivi-izvori.php>

Ugovor o otkupu električne energije – punovažnost ugovora sa odložnim dejstvom

Pojam: Ovim ugovorom investitor stiče mogućnost za ostvarivanje prava koja su mu zagantovana [statusom povlašćenog proizvođača](#). Ako je već potpisan [Ugovor sa odložnim dejstvom](#) ne potpisuje se novi ugovor, već počinje puna primena odredbi tog ugovora

Kome i kako se podnosi zahtev:

- Ugovor potpisuju investitor i Garantovani snabdevač (trenutno EPS snabdevanje)
- Uz zahtev Garantovanom snabdevaču se podnosi:
 - [Status povlašćenog proizvođača](#)
 - Druga dokumentacija (potvrda uplate odgovarajuće takse, identifikacija)

Rok za rešavanje po zahtevu: 30 dana od dana podnošenja zahteva

Rok važenja: Do isteka podsticajnog perioda od 12 godina, odnosno prestanka važenja [statusa povlašćenog proizvođača](#)

Napomena:

- Potpisivanje ugovora o otkupu električne energije nije obavezno, već samo pruža mogućnost investitoru da ostvari svoja prava
- Model ugovora je određen Uredbom o ugovoru o otkupu električne energije, te se njegova sadržina ne može menjati bez saglasnosti strana potpisnica i [ME](#)

Više informacija:

- <http://www.eps-snabdevanje.rs/Pages/default.aspx>
- <http://www.mre.gov.rs/energetska-efikasnost-obnovljivi-izvori.php>

Lista skraćenih pojmova

AP – Autonomna pokrajina

DV – Direkcija za vode pri ministarstvu nadležnom za vode

JLS – Jedinica lokalne samouprave

JVP – Javno vodoprivredno preduzeće (JVP „Srbijavode“ za teritoriju Republike Srbije osim Autonomne pokrajine Vojvodine; JVP Vode „Vojvodine“ za Autonomnu pokrajinu Vojvodinu; JVP “Beogradvode” za Grad Beograd)

MG – Ministarstvo nadležno za poslove građevinarstva

ME – Ministarstvo zaduženo za poslove energetike

MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova

MZŽS – Ministarstvo nadležno za poslove životne sredine

Nadležni vodoprivredni organ - Ministarstvo nadležno za vodoprivredu, Pokrajinski sekretarijat zadužen za poslove vode, odnosno nadležni organ grada Beograda (Uprava za vode).

OIE – Obnovljivi izvori energije

PKS – Privredna komore Srbije

RHMZ – Republički hidrometeorološki zavod

Veliki objekti – Objekti za koje dozvole izdaje MG, odnosno nadležni organ AP, navedeni u članu 133. ZPI

ZBZR – Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu

ZE – Zakon o energetici

ZPI – Zakon o planiranju i izgradnji

ZPUŽS – Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu